

Wrocław, 2018-09-25

Prof. dr hab. Bogusława Drelich-Skulska
Katedra Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
bogusława.drelich-skulska@ue.wroc.pl

RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ
Mgra Jakuba Mateusza Marcinkowskiego
pt. „HUMANITARNY ŁAŃCUCH DOSTAW W SYTUACJI KATASTROF
NATURALNYCH NA PRZYKŁADZIE UGRUPOWANIA REGIONALNEGO ASEAN”

Promotor¹: dr hab. Agnieszka Skowrońska, prof. UE

dr inż. Maja Kiba – Janiak

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Wydział Ekonomii, Zarządzania i Turystyki w Jeleniej Górze

Niniejsza recenzja zawiera następujące treści:

1. Dobór problematyki badawczej i tematu rozprawy
2. Cele pracy i hipotezy badawcze
3. Metody badawcze
4. Układ i treść pracy
5. Rezultaty badawcze
6. Strona formalna pracy
7. Konkluzja końcowa

1. Dobór problematyki badawczej i tematu rozprawy

Współcześnie powszechnie przyjmuje się tezę, że w strukturze nowo powstającego systemu bezpieczeństwa międzynarodowego komponent militarny traci na znaczeniu, wzrasta natomiast nieproporcjonalnie ranga zagrożeń, które mogą się rodzić w sferze gospodarczej. Źródłem konfliktów

---

¹ Doktorant nie określił w rozprawie doktorskiej (strona tytułowa) funkcji jaką pełniła dr inż. Maja Kiba-Janiak. Mogę się domyślać, że Pani doktor pełni funkcję promotora pomocniczego.

międzynarodowych mających podłoże ekonomiczne staje się zwłaszcza narastanie międzynarodowych różnicowań rozwojowych, dezintegrujących układ stosunków globalnych i regionalnych.

Zmniejszenie zagrożeń militarnych w wyniku zakończenia zimnej wojny spowodowało rozszerzenie pojęcia bezpieczeństwa na sfery, które tradycyjnie do niego nie należały. Systemowe ograniczenia możliwości odwołania się do siły jako sposobu regulacji stosunków między państwami rozwiniętymi spowodowały wzrost znaczenia innych wymiarów bezpieczeństwa. Nie oznacza to, że pozamilitarne wymiary bezpieczeństwa nie były wcześniej zauważane, dominowało jednak postrzeganie bezpieczeństwa w kategoriach wojskowości².

Region Azji i Pacyfiku, który od kilku dekad fascynuje badaczy swoim dynamizmem rozwojowym, to obszar niezmiernie złożony pod względem politycznym, gospodarczym, społecznym i kulturowym. Właśnie to zróżnicowanie w powiązaniu z tempem i dynamiką rozwoju społecznego oraz ekonomicznego wywołuje szereg zagrożeń, ryzyko i wyzwania dla bezpieczeństwa zarówno w skali regionalnej jak i globalnej.

Cały region Azji i Pacyfiku, a w szczególności Azja Południowo-Wschodnia czyli obszar na którym zlokalizowana jest wspólnota ASEAN, jest stosunkowo często nawiedzany przez katastrofy naturalne, co bezpośrednio przekłada się na sytuację ekonomiczną krajów członkowskich. Większość krajów ASEAN (oprócz Singapuru) to gospodarki rozwijające się, zatem każde spowolnienie gospodarcze spowodowane klęską naturalną ma ogromne znaczenie dla rozwoju ekonomicznego i społecznego kraju. Katastrofa naturalna pociąga za sobą zarówno ofiary śmiertelne jak i zniszczenia w środowisku naturalnym i infrastrukturze, zatem siła oddziaływania tej katastrofy jest odczuwalna przez szeroki krąg mieszkańców tego regionu.

ASEAN, jako wspólnota międzynarodowa, prowadzi wspólną politykę w wybranych dziedzinach łączących kraje członkowskie, zakładając przede wszystkim poszanowanie suwerenności oraz odmienność jej członków. Właśnie ta różnorodność pomiędzy poszczególnymi państwami stała się fundamentem do wypracowania określonych działań mających na celu określenie wspólnych sposobów radzenia sobie z zagrożeniami charakterystycznymi dla regionu.

---

² Obserwacja sytuacji geopolitycznej na świecie w drugiej dekadzie XXI wieku (od tzw. wiosny ludów z 2011 w Afryce Północnej) wskazuje, że powstało wiele punktów zapalnych wywołanych ruchami migracyjnymi oraz prowadzoną polityką przywódców takich państw, jak: Korea Północna, Stany Zjednoczone, Rosja, Syria czy Turcja, które powodują, że poszczególne państwa zmieniają optykę swojego bezpieczeństwa i kładą nacisk na wzrost wydatków na zbrojenia. Kolejne państwa obserwując takie zachowania naśladują takie działania co długofalowo może wywołać eskalację nakładów na zbrojenia i wzmocnić niebezpieczeństwo konfliktów wojskowych na globalną skalę.

Sposób działania w oparciu o tzw. *ASEAN Way*, wynika ze specyfiki relacji społecznych w regionie, a przede wszystkim przedkładaniu kolektywizmu nad indywidualizm, poszukiwania kompromisu akceptowalnego dla wszystkich zainteresowanych stron oraz dążenia do ogólnego porozumienia, nawet jeżeli realizacja szczegółów nie jest ustalona.

Rozprawa doktorska p. mgra Jakuba Mateusza Marcinkowskiego dotyczy ważnego aspektu współczesnych stosunków międzynarodowych, jakim jest logistyka humanitarna i humanitarny łańcuch dostaw. Problematyka pracy jest aktualna szczególnie w kontekście konieczności stworzenia modelu pomocy humanitarnej i modelu zarządzania łańcuchem dostaw w działaniach pomocowych w tak zróżnicowanym środowisku jak kraje tworzące ASEAN. Na podstawie poczynionych uwag należy podkreślić, że tytuł rozprawy został określony prawidłowo.

2. Cele pracy i hipotezy badawcze

Autor we wstępie do dysertacji przedstawił cele pracy, pytania badawcze, hipotezę główną i hipotezy cząstkowe. Główny cel pracy brzmi następująco: *„wskazanie znaczenia i roli ugrupowania regionalnego w realizowanych operacjach logistycznych humanitarnego łańcucha dostaw w sytuacji katastrof naturalnych”* (s.6). Autor, dla realizacji celu zasadniczego, sformułował również cele cząstkowe, które podzielił na cele naukowo – poznawcze oraz cele praktyczne. Lista celów szczegółowych jest zbudowana zgodnie z regułami sztuki – są to cele podporządkowane celowi głównemu, sformułowane w zrozumiały sposób. Pragnę jednak zwrócić uwagę na określenie analiza. Jest to metoda badawcza zatem nie może być celem pracy.

Poza celami, Autor sformułował główne pytanie badawcze (s.7), które brzmi *„czy zastosowanie referencyjnego modelu humanitarnego łańcucha dostaw zwiększy skuteczność realizacji pomocy humanitarnej w sytuacji katastrofy naturalnej?”*. Dodatkowo postawiono jeszcze pięć pytań badawczych stanowiących uzupełnienie pytania głównego. Ponadto Autor postawił hipotezę główną, która brzmi: *„zastosowanie referencyjnego modelu humanitarnego łańcucha dostaw zwiększy skuteczną realizację pomocy humanitarnej w sytuacji katastrof naturalnych”* (s.8), którą uzupełnił trzema hipotezami cząstkowymi.

Zacytowane deklaracje Doktoranta wskazują dość jednoznacznie na to, czym jest recenzowana rozprawa, czym się ona zajmuje, jaką podejmuje problematykę. Ta zauważona jednoznaczność wynika z dość zwartych deklaracji Autora odnośnie do celów i hipotez.

Podsumowując tę część rozprawy doktorskiej, należy stwierdzić, że Autor przedstawił 15 celów pracy (w tym cel główny), 6 pytań badawczych (w tym główne pytanie badawcze) oraz 4 hipotezy (w tym hipotezę główną). Niestety Autor nie podał, w których miejscach pracy (rozdziałach, podrozdziałach) odnosi się do postawionych celów, pytań badawczych i hipotez. Zwłaszcza wskazanie miejsc realizacji poszczególnych celów szczegółowych znakomicie ułatwiłoby ocenę, czy udało się te cele osiągnąć. Taki zabieg mógłby być wykonany we Wstępie pracy.

3. Metody badawcze

Opis metod badawczych Autor zawarł we Wstępie (s.13), a konkretnie wskazał cztery metody badawcze: (1) *krytyczna analiza literatury przedmiotu*; (2) *kompleksowa analiza danych statystycznych*; (3) *studia przypadków* oraz (4) *opracowanie referencyjnego modelu humanitarnego łańcucha dostaw w sytuacji katastrof naturalnych na poziomie ugrupowania regionalnego oraz procedury i narzędzia jego implementacji*. Należy zauważyć, że opis metod badawczych jest stosunkowo pobieżny i nie odzwierciedla ogromu pracy wykonanej przez Doktoranta. Bowiem dopiero w rozdziale trzecim, Autor szczegółowo prezentuje procedurę prowadzonych badań (tworząc nawet dedykowany temu schemat), dokonane analizy i wykorzystane źródła (s.126 i nast.). Fragmenty tego opisu powinny znaleźć się w części poświęconej metodom badawczym, który jest zawarty we Wstępie rozprawy.

We wstępie Autor złożył deklarację, że: „w *dysertacji wykorzystano światowy i krajowy dorobek literaturowy*” (s.13). W mojej ocenie, Doktorant nie uwzględnił w wystarczającym stopniu światowego dorobku publikacyjnego dotyczącego najnowszych trendów i badań nad szeroko pojętym Human Security (rozdział I).

4. Układ i treść pracy

Praca liczy 269 stron oraz składa się z czterech rozdziałów, wstępu, zakończenia, streszczenia w języku angielskim oraz sześciu załączników. W załącznikach Autor zamieścił obszerne tabele, które prezentują obliczenia matematyczne (w przeważającej większości), a których umieszczenie w tekście nie było zasadne. Taka konstrukcja ułatwia odbiór całości pracy. Treści poszczególnych rozdziałów tworzą spójny i logiczny ciąg myślowy, a prezentowane treści wzajemnie się uzupełniają. Dwa pierwsze rozdziały tworzą podbudowę teoretyczną związaną z

prowadzonymi badaniami, natomiast rozdział trzeci i czwarty mają charakter poznawczy. Rozważania, wieńczy syntetyczne Zakończenie, w którym Doktorant poczynił trafne spostrzeżenia dotyczące logistyki humanitarnej i kształtowania się humanitarnego łańcucha dostaw w krajach tworzących ugrupowanie ASEAN.

Układ rozprawy jest prawidłowy, lecz moją uwagę zwróciło umieszczenie wykazu skrótów zastosowanych w pracy (s.15) po Wstępie. Stworzenie takiego wykazu jest poprawne i użyteczne, lecz proponowałabym umieszczenie go albo zaraz po spisie treści, albo w końcowej części pracy.

Uwagi do poszczególnych rozdziałów:

Rozdział I. *Bezpieczeństwo i pomoc humanitarna a katastrofy naturalne*

Treści prezentowane w rozdziale pierwszym recenzowanej pracy stanowią podstawę teoretyczną do dalszych rozważań prowadzonych w dysertacji. Autor podjął próbę zdefiniowania takich pojęć, jak: katastrofa naturalna, bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe oraz pomoc humanitarna. Przedstawiono bogaty zbiór definicji powyższych kategorii prezentowanych w literaturze przedmiotu oraz sformułowanych przez różne organizacje i instytucje międzynarodowe. W treści rozdziału Doktorant zaprezentował etapy klęsk żywiołowych oraz podkreślił ich znaczenie dla prowadzenia logistyki humanitarnej, a następnie przedstawił kwestie bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego oraz wskazał potrzebę instytucjonalizacji pomocy humanitarnej. Należy podkreślić, że w rozdziale zawarto bardzo wiele tabel i rysunków autorstwa Doktoranta, które mają pomóc w usystematyzowaniu wiedzy w badanym obszarze. Rozdział pierwszy stanowi kompendium wiedzy dotyczące zagadnień związanych z katastrofami naturalnymi i bezpieczeństwem, a prowadzone rozważania oraz sposób prezentacji zagadnień świadczą o tym, że Doktorant swobodnie porusza się w badanej problematyce .

Chciałabym jednak odnieść się do kilku kwestii. Doktorant, w treści rozdziału pierwszego, szczegółowo opisuje udział poszczególnych katastrof w ogóle katastrof na świecie, aby następnie przejść do regionu Azji i Pacyfiku (s.39). Można jednak odnotować, że przejście nie jest następstwem prowadzonych wcześniej wywodów. Dygresja Autora brzmi: *Zauważa się także, że Azja i Pacyfik są niezwykle narażone na skutki katastrof naturalnych*, lecz wcześniej w rozdziale nie zamieszczono informacji na temat regionu. Dodatkowo Azja i Pacyfik to określenie stosowane w literaturze naukowej do jednego regionu natomiast Doktorant używa sformułowania „w tych regionach” (s.39). W mojej ocenie, w omawianym fragmencie pracy brakuje – chociażby bardzo

zwięzłej - analizy pozostałych regionów świata, ze szczególnym uwzględnieniem państw ASEAN, które choć zlokalizowane w regionie Azji i Pacyfiku, stanowią tylko jego niewielką część.

Nie mogę zgodzić się ze stwierdzeniem prezentowanym przez Autora, które brzmi: *Trudności w dostępie do informacji oraz nieskuteczna polityka przyczyniają się do wzrostu intensywności katastrof naturalnych* (s.40). Brak dostępu do informacji oraz nieskuteczna polityka przekładają się na skalę skutków, jakie wywołują te katastrofy a nie intensywność ich występowania. W mojej ocenie brakuje również odniesienia do koncepcji Human Security, jako kompleksowego podejścia do bezpieczeństwa.

Rozdział II. Logistyka humanitarna a humanitarny łańcuch dostaw

W rozdziale drugim opiniowanej dysertacji przedstawiono istotę logistyki humanitarnej, zarządzania kryzysowego (zestawiając ze sobą te dwa pojęcia w ujęciu porównawczym) oraz zaprezentowano pojęcie humanitarnych łańcuchów dostaw. Autor szczegółowo przedstawił rodzaje tych łańcuchów oraz występujące w nich strumienie przepływów. Podobnie jak w rozdziale pierwszym, Doktorant zaprezentował zróżnicowany zbiór definicji analizowanych pojęć, które funkcjonują zarówno w polskiej jak i światowej literaturze. Warto podkreślić, że Autor wyraźnie określił jak rozumiana jest logistyka humanitarna, precyzując definicję tej kategorii na potrzeby pracy doktorskiej (s.64). W rozdziale dokonano także porównania logistyki humanitarnej (wcześniej nakreślając jej cele i zadania) z logistyką biznesową uwzględniając zarówno procesy wewnętrzne jak i charakter uwarunkowań zewnętrznych.

Zagadnieniem, które zamyka rozważania prowadzone w rozdziale drugim jest konwergencja logistyki w humanitarnym łańcuchu dostaw. Jest to niewątpliwie potrzebna część pracy, lecz bardzo rozbudowana.

W tym miejscu pragnę podkreślić, że zarówno w drugim rozdziale jak i w całej rozprawie, Autor zawarł wiele tabel i rysunków, które ułatwiają percepcję prezentowanych treści. Znaczna część z nich została samodzielnie sporządzona przez Doktoranta, co wskazuje, że potrafi On analizować i selekcjonować pożądane informacje. Jest to potrzebna umiejętność i zaleta przyszłego badacza. Należy jednak pamiętać, że dane prezentowane w formie zestawień tabelarycznych lub w postaci rysunków powinny być omówione w tekście, natomiast w niektórych fragmentach rozprawy Autor czyni to w sposób lapidarny (np. zdawkowy opis rozbudowanego rysunku 6 (s.109) lub tabeli 22 (s.110)).

Rozdział III. *Logistyka humanitarnego łańcucha dostaw w sytuacji katastrof naturalnych w grupie państw ASEAN*

Rozdział trzeci ma charakter poznawczy. Pierwszy punkt rozdziału poświęcono szczegółowej charakterystyce procedury badawczej, w ramach której wskazano etapy konstrukcji wskaźnika kompozytowego logistyki humanitarnej w sytuacji katastrof naturalnych oraz analizy konwergencji logistyki w humanitarnym łańcuchu dostaw. Zaprezentowane wskaźniki zostały następnie wykorzystane do oceny sytuacji w krajach ASEAN. Jak napisałam wyżej, wybrane informacje dotyczące tej procedury warto było zamieścić w opisie metod badawczych ujętym we Wstępie.

W drugiej części rozdziału Autor omawia stowarzyszenie ASEAN pod względem logistyki humanitarnej, rozpoczynając od przedstawienia traktatów założycielskich jak i etapów ewolucji ASEAN, przechodząc następnie do ukazania częstotliwości i intensywności katastrof naturalnych w badanym regionie. Pragnę zauważyć, że wartościowa z punktu widzenia obszaru badawczego pracy, byłaby zwięzła prezentacja potencjałów i analiza sytuacji ekonomicznej oraz społecznej dziesięciu państw członkowskich, której brakuje w opiniowanej pracy. ASEAN, jako stowarzyszenie, jest niezwykle zróżnicowaną grupą państw, która zrzesza zarówno wysoko rozwinięte gospodarki (Singapur) jak i kraje słabo rozwinięte (np. Myanmar), co z kolei ma wpływ na możliwości finansowania i organizacji działań wpływających na udział w humanitarnym łańcuchu dostaw. Taka charakterystyka pozwoliłaby spojrzeć na tematykę logistyki humanitarnej z nowej perspektywy.

Warto zauważyć, że Doktorant zawarł samodzielnie wykonane obliczenia pokazujące np. poziom wskaźnika kompozytowego logistyki humanitarnej w sytuacjach katastrof naturalnych w ASEAN, kierunki i natężenie zmian w rozwoju logistyki humanitarnej w tym ugrupowaniu czy sigma konwergencji dla poszczególnych grup determinant wskaźnika kompozytowego badanego zjawiska w grupie państw ASEAN.

Rozdział IV. Referencyjny model humanitarnego łańcucha dostaw w sytuacji katastrof naturalnych

Rozdział czwarty, kończący wywód naukowy w opiniowanej dysertacji, składa się z dwóch merytorycznie powiązanych części. Przedmiotem rozważań w pierwszej z nich są uwarunkowania tworzenia i funkcjonowania łańcucha dostaw w sytuacji katastrof naturalnych. Doktorant szczegółowo przedstawił funkcjonowanie transgranicznego humanitarnego łańcucha dostaw koordynowanego przez AHA Center. Przeprowadzone badania potraktował jako punkt wyjścia do wykreowania modelu, który został zaprezentowany w części drugiej. Stworzenie modelu humanitarnego łańcucha dostaw w ramach AHA Center (s.187) oraz modelu referencyjnego humanitarnego łańcucha dostaw w sytuacji katastrof naturalnych (s.219) stanowią wartość dodaną w opiniowanej pracy. Rozdział kończą uwagi Autora dotyczące możliwości implementacji modelu funkcjonującego w grupie państw ASEAN w innych ugrupowaniach regionalnych np. w Unii Europejskiej.

Zaproponowana konstrukcja rozdziału czwartego, jak i logika wywodu w nim przeprowadzonego wskazują na dojrzały warsztat naukowo-badawczy Doktoranta.

Merytoryczną część pracy wieńczy syntetyczne Zakończenie, w którym Autor zaprezentował główne wnioski płynące z rozważań prowadzonych w pracy. Doktorant odniósł się do postawionych we Wstępie pytań badawczych oraz hipotez cząstkowych, przez co potwierdził hipotezę główną pracy, która wskazuje „ *iż zastosowanie referencyjnego modelu humanitarnego łańcucha dostaw zwiększy skuteczną realizację pomocy humanitarnej w sytuacji katastrofy naturalnej*” (s.229). Warto zauważyć, iż z badań empirycznych przeprowadzonych w całej dysertacji wyciągnąć można o wiele więcej ciekawych wniosków niż tylko te, które Autor ujął w Zakończeniu.

W treści całej pracy można znaleźć próby oceny dokonane przez Autora, lecz w Zakończeniu jest to szczególnie widoczne. Taką ocenę można odnotować szczególnie w zdaniu na które brzmi „*Dysertacja ma także istotne znaczenia dla rozwoju cywilizacyjnego*” (s.229). Zalecałabym jednak nieco pokory w ocenie własnych dokonań, a trud oceny pozostawiłabym Recenzentom.

5. Rezultaty badawcze

Wyrażam przekonanie, że całość postępowania badawczego i osiągnięte rezultaty stanowią podstawę do nadania Panu Jakubowi Mateuszowi Marcinkowskiemu stopnia doktora nauk ekonomicznych. Autor przeprowadził szerokie badania literaturowe, prawidłowo dobrał i przedstawił studia przypadków oraz poddał krytycznej i konstruktywnej ocenie analizowane narzędzia, co uważam za szczególnie wartościowe. Doktorant wykazał się dużymi zdolnościami analitycznymi. Dokonana przez niego identyfikacja podjętego problemu badawczego, jego interpretacja i samodzielne rozwiązanie pozwalają stwierdzić, że recenzowana rozprawa doktorska stanowi oryginalne i metodologicznie w pełni poprawne opracowanie istotnego tematu badawczego. Należy stwierdzić, że praca jest przemyślana, prawidłowo skonstruowana, a temat został w pełni wyczerpany. Warto również podkreślić oryginalność tematu i badanych zjawisk, które są rzadko opisywane w światowej oraz polskiej literaturze przedmiotu.

6. Strona formalna pracy

Strona formalna dysertacji nie budzi większych zastrzeżeń, a praca jest zredagowana w sposób staranny. Nie udało się jednak Doktorantowi ustrzec przed niewielkimi błędami:

- Autor używa zamiennie słów „liczba” i „ilość” przy czasownikach policzalnych, podczas gdy prawidłowa jest określenie „ilość problemów” zamiast „liczba problemów” (np. s.5);

- we Wstępie do pracy Doktorant informuje czytelnika, że *„dla potrzeb rozprawy doktorskiej, zamiennie stosowane jest pojęcie regionu, organizacji regionalnej, stowarzyszenia regionalnego, ugrupowania regionalnego oraz ugrupowania integracyjnego”* (s.9). Proponowałabym jednak rozdzielenie pojęć organizacja regionalna i ugrupowanie integracyjne.

- Autor wielokrotnie używa sformułowania „sensu stricte” oraz „stricte”. O ile określenie „stricte” użyte jest w sposób prawidłowy (np. s.23), to „sensu stricte” jest błędne (np. s.165 i inne). Należy używać zwrotu „sensu stricto”;

- w przypisie 194 zastosowano odwrotną kolejność przy podawaniu autorów źródła (najpierw nazwisko, później inicjał imienia, podczas gdy w całej pracy konsekwentnie inicjał imienia wymieniany jest przed nazwiskiem autora) (s.73);

- w tabeli 17 brakuje inicjałów przy nazwiskach dwóch autorów, mimo że w pozostałych przypadkach podano inicjał imienia i nazwisko (s.91);

- w tabeli 23 tylko jedna definicja jest pogrubiona bez podania uzasadnienia (s.112);

- w Bibliografii w pozycji 97 rok wydania został zapisany kolorem czerwonym (s.240);

- niektóre zdania zawarte w dysertacji wymagają korekty językowej, gdyż ich nieprawidłowa konstrukcja utrudnia odbiór prezentowanych treści. Przykładowo: *W związku z powyższym, co czwarta zmarła osoba pochodzi z trzęsienia ziemi, zaś co piąta jest spowodowana odpowiednio powodzią oraz burzą* (s.38). Poprawne zdanie mogłoby brzmieć: „...co czwarta ofiara poniosła śmierć w wyniku trzęsienia ziemi, zaś zgon co piątej jest spowodowany odpowiednio powodzią oraz burzą”. Inny przykład błędnie zbudowanego zdania jest widoczny w przypisie 444: *Jeśliby traktować 2013 rok jako ...*, a właściwszą formą jest „Traktując rok 2013 jako...” (s.175). Kolejnym przykładem może być zdanie z czwartego rozdziału pracy, które brzmi: *Ofiary śmiertelne stanowiły blisko 14% analizowanych katastrof naturalnych, zaś ranni ponad 7%* (s.180). Treść tego zdania wskazuje, że Doktorant stosuje pewne skróty myślowe w swoich sformułowaniach, co niekorzystnie wpływa na płynność wywodu. W związku z przywołanymi przykładami zalecałabym większą staranność w doborze słów i form gramatycznych.

Wskazane w recenzji nieliczne uwagi dotyczące formalnej strony pracy nie zmieniają jednak pozytywnego odbioru dysertacji i sposobu prezentowania treści przez Doktoranta.

7. Konkluzja końcowa

Reasumując wszystkie sformułowane uwagi oraz opinie, stwierdzam, że rozprawa Pana mgra Jakuba Mateusza Marcinkowskiego pt. „**HUMANITARNY ŁAŃCUCH DOSTAW W SYTUACJI KATASTROF NATURALNYCH NA PRZYKŁADZIE UGRUPOWANIA REGIONALNEGO ASEAN**” spełnia wymagania merytoryczne i formalne stawiane pracom doktorskim w Ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 r. (art. 13.1.). W związku z powyższym stawiam wniosek o przyjęcie rozprawy doktorskiej pana mgra Jakuba Mateusza Marcinkowskiego i dopuszczenie Go do dalszych stadiów przewodu.

Bogusława Drelich-Skulska

